

NIEZWYKŁY GOŚĆ

Diecezja łomżyńska w ciągu ostatnich miesięcy przeżywała bardzo szczególny czas – czas peregrynacji Obrazu Jezusa Miłosiernego po parafiach. W pierwszą niedzielę po Wielkanocy, czyli w uroczystość Miłosierdzia Bożego, wyruszył Obraz Jezusa Chrystusa Miłosiernego z parafii p.w. Miłosierdzia Bożego w Łomży, aby rozpocząć „wędrówkę” po parafiach diecezji łomżyńskiej. W każdej parafii wizerunek Jezusa adorowany był przez całą dobę.

Teren gminy Zbójna obejmuje trzy parafie - w Dobrymlesie, Kuziach i Zbójnej. Niezwykły Gość najwcześniej odwiedził parafię w Kuziach. 5 maja Obraz przybył do Kuzi w asyście strażaków z parafii Zalas. Parafianie starannie przygotowali się do całonocnego czuwania i adoracji, licznie uczestnicząc we mszach świętych. Przy przybyłym Gościu strażacy pełnili całonocną wartę.

Drugiego dnia peregrynacji młodzież z parafii p. w. Matki Bożej Różańcowej w Kuziach przyjęła sakrament bierzmowania z rąk J. E. ks. bp Tadeusza Zawistowskiego. Młodzi ludzie na pewno zapamiętają ten dzień do końca życia, ponieważ nie każdy może

W numerze m.in.:	
○ Peregrynacja. str. 1 i 3	
○ PPWOW ..... str. 4 - 6	
○ Wydarzenia	
Kulturalne ....str. 8 i 9	
○ Nasze zdrowie str. 14	

przyjąć sakrament dojrzałości chrześcijańskiej w tak niezwykłym dniu - nawiedzenia Obrazu Jezusa Miłosiernego. Po południu mieszkańcy uroczystie pożegnali Jezusa i przekazali do sąsiedniej parafii w Łysych.

Na teren naszej gminy Obraz powrócił we wrześniu. 10 września przybył do Dobregolasu. Parafianie bardzo licznie przybyli przywitać Wspaniałego Gościa. Uroczyste msze św. - na rozpoczęcie i zakończenie nawiedzenia parafii p.w. Najświętszego Sakramentu przez Obraz Jezusa Miłosiernego celebrował J.E. ks. bp Stanisław Stefanek. Tu również młodzież przyjęła sakrament bierzmowania. Mieszkańcy Dobregolasu i okolicznych wsi poprzez udział we mszach świętych, nauce o Miłosierdziu Bożym, Koronce i innych nabożeństwach mieli okazję wspólnie, ale też w indywidualnej modlitwie uwielbiać Boga, dziękować za łaski, prosić we własnych intencjach, a także o Miłosierdzie dla siebie, swoich rodzin, Kościoła i całego świata. „Bogu jesteśmy wdzięczni za ten dar nawiedzenia nas przez wizerunek Miłosiernego Chrystusa. Pozostaliśmy umocnieni w wierze i ufni w Boże Miłosierdzie.” - powiedziała mieszkanka Dobregolasu. Z Dobregolasu 11 września Obraz został przewieziony do Zbójnej.

/O peregrynacji w parafii Zbójna na str. 3/

Elżbieta Korwek,
Agnieszka Bruderek
Lucyna Samsel

Z NOTATNIKA KIEROWNIKA POLICJI W NOWOGRODZIE

PRZESTĘPSTWA:

Lipiec:

- 17/18 lipca 2008r - Dębniaki - kradzież mienia /art. 278 § 1 kk/
- 22.07.2008r - Zbójna - uszkodzenie ciała /art. 157 § 1 kk/
- 30.07.2008r - kierowanie ciągnikiem będąc w stanie nietrzeźwym /art. 178a § 1 kk/

Sierpień:

- 13/14.08.2008r - Kuzie - uszkodzenie mienia /art. 288 § 1 kk/
- 15.08.2008r - Popiołki - groźba karalna /art. 190 § 1 kk/

Wrzesień:

- 05.09.2008r - Zbójna - kierowanie samochodem będąc w stanie nietrzeźwym /art. 178a § 1 kk/

Październik:

- 01.10.2008r - Kuzie - kierowanie samochodem będąc w stanie nietrzeźwym /art. 178a § 1 kk/
- 05.10.2008r - Pianki - krótkotrwałe użycie pojazdu /art. 289 § 2 kk/
- 06/07.10.2008r - Zbójna - kradzież mienia /art. 278 § 1 kk/
- 09/10.10.2008r - Kuzie - kradzież mienia /art. 278 § 1 kk/
- 26.10.2008r - Gontarze - kierowanie rowerem będąc w stanie nietrzeźwym /art. 178a § 2 kk/

WYKROCZENIA:

Lipiec:

- 03.07.2008r - Dębniaki - niezachowanie środków ostrożności przy trzymaniu psa /art. 77kw/
- 16.07.2008r - Pianki - niezachowanie środków ostrożności przy trzymaniu psa /art. 77 kw/
- 19.07.2008r - Dębniaki - niezachowanie środków ostrożności przy trzymaniu psa /art. 77 kw/
- 22.07.2008r Zbójna - niezachowanie środków ostrożności przy trzymaniu psa /art. 77 kw/

Sierpień:

- 14.08.2008r - Dębniaki - dewastacyjny wyrąb lasu /art. 158 § 1 kw/

- 16.08.2008r - Stanisławowo - udostępnienie pojazdu /art. 96 § 1 pkt. 1 kw/
- 22.08.2008r - Zbójna - używanie słów wulgarnych /art. 141 kw/
- 28.08.2008r - Stanisławowo - nieuzasadnione wezwanie /art. 66 § 1 i 2 kw/

Wrzesień:

- 02.09.2008r - Kuzie - odmowa podania danych /art. 65 § 1 pkt. 1 kw/
- 03.09.2008r - Zbójna - nieobyczajny wybryk /art. 141 kw/
- 05.09.2008r - Zbójna - kierowanie samochodem nie mając uprawnień /art. 94 § 1 kw/

Październik:

- 09/10.10.2008r - Popiołki - kradzież mienia /art. 119 § 1 kw/
- 18.10.2008r - Zbójna - zakłócenie spoczynku nocnego /art. 51 § 2 kw/

Jak widać z powyższego zestawienia nadal poważny problem stanowi nie zachowywanie środków ostrożności przy trzymaniu psów oraz kierowanie różnego rodzaju pojazdami przez kierujących znajdujących się w stanie nietrzeźwości.

W pierwszym przypadku wobec właścicieli czworonogów mogą być wyciągnięte konsekwencje finansowe, a nawet karne.

W drugim przypadku kierujący pojazdem zarówno silnikowym, jak i rowerem czy zaprzęgiem konnym może ponieść nie tylko konsekwencje finansowe, ale również karne. Wobec nietrzeźwych kierujących orzekane też są zakazy prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres od kilku miesięcy do nawet kilku lat.

W przypadku zatrzymania prawa jazdy na okres dłuższy niż rok, aby odzyskać uprawnienia do kierowania wymagane jest zdanie ponownego egzaminu. Ponadto nietrzeźwi kierowcy kierowani są na badania lekarskie i psychologiczne, których koszt wynosi kilkaset złotych.

Informacje podał sierż. Mariusz Gołąbek

Przy Gminnym Ośrodku Kultury w Zbójnej po raz dziesiąty
został utworzony Sztab Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.
Współzałożycielami Sztabu, są: Gimnazjum w Zbójnej
i Szkoła Podstawowa im. M. Konopnickiej w Zbójnej.
XVII Finał WOŚP odbędzie się 11 stycznia 2009 r.

Pieniądze zebrane podczas akcji przeznaczone zostaną na: **wczesne wykrywanie nowotworów u dzieci oraz prowadzenie programów medycznych i programu edukacyjnego Fundacji.**

Finał w Zbójnej będzie przebiegał podobnie jak w latach ubiegłych
- od rana zbiórki do puszek przez wolontariuszy,

od 16.00 koncert w GOK, podczas którego m.in. występy artystyczne
oraz aukcja zebranych gadżetów i różnego rodzaju ręcznie wykonanych prac artystycznych.

Wszystkich, którzy chcieliby w jakikolwiek sposób włączyć się w działalność sztabu
prosimy o kontakt z organizatorami (GOK, Gimnazjum, SP w Zbójnej).

„PANIE, POZOSTAŃ Z NAMI”

„Panie, pozostań z nami!... Pozostań w każdym nowo ochrzczonego dziecku... pozostań w duszy każdego chłopca i każdej dziewczyny- broń ich wiary i godności... Pozostań z cierpiącymi – z tymi, którzy się spodziewali łatwego życia... Pozostań z tymi, którzy już przeżywają jesień swojego życia i rozjaśnij im ich szare dni... Panie, pozostań przy łożu konających – tych, którzy Cię najbardziej potrzebują... Jezu Miłosierny, Twoja obecność nas uspokaja i każe nie martwić się zbytnio o przyszłość. Ufamy Ci, Jezu i ufać nie przestaniemy po wszystkie dni naszego ziemskiego życia.”

Te słowa wypowiedział ks. proboszcz Henryk Osowiecki 12 września 2008r. na zakończenie peregrynacji Obrazu Jezusa Miłosiernego w parafii Zbójna.

W parafii pod wezwaniem Św. Wincentego a' Paulo w Zbójnej gościliśmy Tego Niezwykłego Gościa w dniach 11 - 12 września 2008 r. Było to dla nas wielkie święto.

Obraz „przyjechał” do naszej parafii specjalnym samochodem - kaplicą z parafii Dobrylas. Zgromadzeni przed kościołem wierni - dzieci, młodzież, starsi, ministranci, strażacy, zespoły kurpiowskie z chorągwiami i feretronami, kapłani z całego dekanatu na czele z ks. biskupem Tadeuszem Bronakowskim - wszyscy z utęsknieniem czekali na przybycie Gościa. Głos syren wozów strażackich to znak, że już Jest blisko!...

Proboszcz parafii Dobrylas przekazał Obraz Jezusa pod opiekę księdza proboszcza parafii Zbójna. Razem z Obrazem wędrują relikwie św. Siostry Faustyny Kowalskiej.

Obraz, w uroczystej procesji wokół świątyni, jest wprowadzany do kościoła. Przed Obrazem kroczy J.E. ks. bp Tadeusz Bronakowski, który będzie sprawował Liturgię Mszy Świętej. Strażacy umieszczają Obraz na specjalnie przygotowanym miejscu obok ołtarza. Następuje moment przywitania Jezusa Miłosiernego w Obrazie przez ks. proboszcza oraz różnych przedstawicieli parafii. To bardzo wzruszająca i podniosła chwila... Przybył do nas Jezus, aby być z nami, abyśmy my mogli być blisko Niego. Chce nas przytulić do Siebie i wysłuchać... A była ku temu sposobna chwila, ponieważ każdy mógł przyjść do świątyni, klęknąć przed Obraz Jezusa

i w cichej modlitwie wypowiedzieć wszystko, co go boli, co dręczy, z jakimi problemami musi się borykać w swoim życiu, powierzyć Jezusowi swoje smutki, radości, przeprosić Go, prosić o pomoc i błogosławieństwo i wreszcie uwielbiać Jezusa w Najświętszym Sakramencie. Przez cały ten czas, czyli od uroczystej mszy świętej rozpoczynającej peregrynację w naszym kościele, do mszy świętej pożegnalnej było wystawienie Najświętszego Sakramentu i trwała nieprzerwana adoracja Jezusa. Każdy więc - kto tylko chciał i czuł taką potrzebę - mógł skorzystać z tego Daru.

Adoracja przebiegała według ustalonego wcześniej porządku. Proboszcz zaangażował w adorację mieszkańców z każdej miejscowości parafii, wszystkie Koła Różańcowe, pracowników Urzędu Gminy, dzieci ze Szkoły Podstawowej i młodzież z Gimnazjum wraz z nauczycielami a także wszystkich nauczycieli na specjalnym nabożeństwie „Uczczenia Obrazu Jezusa Miłosiernego”. Każda grupa miała wyznaczony czas swojej adoracji, dzięki temu był porządek, a Jezus ani przez chwilę nie był sam w naszej świątyni.

Oprócz adoracji można było podczas tej peregrynacji uczestniczyć w nabożeństwie Drogi Krzyżowej o godz. 21.00; w uroczystej mszy świętej sprawowanej o północy przez kapłanów pochodzących z parafii Zbójna - a przewodniczył tej mszy i wygłosił kazanie ks. misjonarz Zdzisław Prusaczyk. O godz. 7.00 rano była msza św. dla wszystkich pracujących, a o godz. 9.00 - msza święta dla chorych z Sakramentem Namaszczenia Chorych.

W godzinie Miłosierdzia - o 15.00 - została odmówiona Koronka do Bożego Miłosierdzia a po niej msza święta kończąca wizytę Obrazu Jezusa Miłosiernego w naszej parafii.

„Przebywał” Jezus Miłosierny w parafii Zbójna, pukał do zatwardiałych serc ludzkich, czekał na Twoje odwiedzinę trzymając podniesioną rękę, aby Cię pobłogosławić; pokazywał swoje przebite serce - źródło miłosierdzia... rozlewał źródło niezgłębionych łask!... Ale czy Ty skorzystałeś z tego? Czy dobrze zrozumiałeś jaki to wielki Dar i jaki zbawienno był dla nas Czas?! Odpowiedz w swoim sumieniu...

Zakończyła się peregrynacja Obrazu Jezusa Miłosiernego. Nawiedzenie w parafiach odbywało się według ustalonego porządku i zakończyło się w Katedrze Łomżyńskiej w dniu 29 września 2008r. Jednakże nadal trwa czas łaski i miłosierdzia. Trwa peregrynacja - nawiedzenie- Rodzin przez Obraz Jezusa Miłosiernego w naszej parafii. Jezus wychodzi nam naprzeciw ze swoją miłością i miłosierdziem.

Na obrazie widnieje napis: „JEZU, UFAM TOBIE”. Jezus kieruje do nas te słowa i czeka na nasze zaufanie i powierzenie Jemu całego siebie. On sam wie, co jest dla nas najlepsze, tylko trzeba Mu zaufać.

Jezus powiedział do św. siostry Faustyny takie słowa:

„Nie znajdzie ludzkość uspokojenia, dopóki nie zwróci się z ufnością do Miłosierdzia Mojego... Nie chcę karać zbolalej ludzkości, ale pragnę ją uleczyć, przytulając ją do Swego Miłosiernego Serca”.

Lucyna Samsel

Gmina Zbójna jako jedna z 500 gmin w Polsce została objęta Poakcesyjnym Programem Wsparcia Obszarów Wiejskich - programem integracji społecznej na lata 2008-2009. W ramach tego programu zgodnie z przyjętą przez Radę Gminy strategią rozwiązywania problemów społecznych realizowane są następujące zadania:

I. Usługi dla dzieci i młodzieży, w tym m.in. organizacja dwóch świetlic inte-

gracyjnych - w Dobrymlesie i Kuziach
II. Usługi dla społeczności lokalnej - przede wszystkim organizacja Centrum Aktywności Społecznej w Zbójnej

III. Usługi dla osób starszych - rozszerzenie usług opiekuńczych i organizacja uroczystości integracyjnych ze społecznością.

Większość podjętych działań będzie kontynuowana w roku 2009. Na

realizację tych zadań w latach 2008-2009 gmina Zbójna otrzyma 60 800 euro (217 773 zł).

W wyniku konkursu na realizatorów usług Wójt Gminy powierzył organizację świetlic integracyjnych Szkołom Podstawowym w Kuziach i w Dobrymlesie natomiast organizację Centrum Aktywności Społecznej w Zbójnej - Gimnazjum w Zbójnej.

ZAPROSZENIE

Gminny Ośrodek Kultury w Zbójnej
zaprasza wszystkich seniorów z gminy Zbójna na spotkanie opłatkowe,
które odbędzie się 14 grudnia o godz. 13.00 w sali widowiskowej GOK.

W programie:

- opłatek,
- występy artystyczne zespołów dziecięcych,
- spotkanie przy kawie.

Spotkanie zrealizowane będzie w ramach programu integracji społecznej finansowanego ze środków PPWOW.

GMINNE CENTRUM AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ

Gimnazjum w Zbójnej jest realizatorem zadań określonych w planie działania Programu Integracji Społecznej jako usługi dla społeczności lokalnej. Zadanie to obejmuje zorganizowanie Gminnego Centrum Aktywności Społecznej w Zbójnej.

W ramach działania Centrum cyklicznie odbywają się zajęcia z areobiku, brak dance, halowej piłki nożnej i piłki siatkowej oraz zawody sportowe. Trwają prace nad adaptacją pomieszczeń po byłym przedszkolu na siłownię w Zbójnej, która w najbliższych miesiącach będzie uruchomiona. Do zadań Centrum należą również zajęcia aktywności misyjnej, podczas których zorganizowano dotychczas: - wyjazdy do Kalwarii Zebrzydowskiej, Oświęcimia, Brzezinki,

- spotkanie z ks. Romanem Rusinkiem - misjonarzem z Rwandy,
- stoisko z różnymi publikacjami o misjach p.h. „Wszyscy jesteśmy misjonarzami” podczas Jesiennych Prezentacji Kulturalnych w Zbójnej,

z którego dochód przeznaczony był na misję.

26.10.2008r. w ramach projektu odbyły się zawody w biegach przełajowych o tytuł Mistrza Gminy Zbójna. Wyniki przedstawiały się następująco:

Szkoły podstawowe (kl. IV - VI)

DZIEWCZĘTA:

I miejsce - Bożena Gontarz
(SP Zbójna)

II miejsce - Iwona Sendrowska
(SP Dobrylas)

III miejsce - Ewa Lemańska
(SP Zbójna)

CHŁOPCY:

I miejsce - Jakub Adamowicz
(SP Zbójna)

II miejsce - Artur Sendrowski
(SP Dobrylas)

III miejsce - Wiktor Brzóska
(SP Zbójna)

Gimnazjum w Zbójnej

DZIEWCZĘTA:

I miejsce - Aneta Piaścik

II miejsce - Sylwia Tomaszewska
III miejsce - Emilia Tomaszewska
CHŁOPCY:

I miejsce - Łukasz Gawrych

II miejsce - Michał Parzych

III miejsce - Dariusz Samul

Kategoria Open

KOBIETY:

I miejsce - Elżbieta Nowak

II miejsce - Grażyna Tomaszewska

III miejsce - Agnieszka Bruderek

MĘŻCZYŹNI:

I miejsce - Zdzisław Parzych

II miejsce - Mariusz Brzóska

III miejsce - Janusz Tomaszewski

26.11.2008r. o godz. 18.00 na sali gimnastycznej w Zbójnej odbędą się zawody w halową piłkę nożną „dzikich” drużyn. Każda drużyna ma się składać z 6 zawodników.

(Drużyny zgłaszać do nauczycieli wychowania fizycznego Gimnazjum w Zbójnej).

Maria Lemańska
Marcin Samelko

ŚWIETLICA INTEGRACYJNA W DOBRYMLESIE

W Szkole Podstawowej w Dobrymlesie działa świetlica integracyjna.

Działalność świetlicy rozpoczęto w czasie wakacji od 4 sierpnia, a kontynuowana jest w soboty - po jednej w miesiącu od września do grudnia.

W ramach świetlicy dzieci wyjeżdżały do wielu ciekawych miejsc. Odbyła się wycieczka do Muzeum Przyrody w Drozdowie, gdzie obejrzały zbiory materiałów botanicznych i zoologicznych, wiele spreparowanych okazów kręgowców (ptaków i ssaków), w większości przedstawicieli miejscowej fauny. Spotkały się z nadleśniczym Nadleśnictwa Nowogród, a następnie przeszły leśną ścieżką edukacyjną. Spacer zakończył się ogniskiem i pieczeniem kiełbasek. Zwiedzały Rezerwat Dzikich Zwierząt w Kadzidłowie, gdzie miały możliwość obejrzenia i poznania wielu gatunków zwierząt. Wyjeżdżały także na terenowe zabawy sportowe do Kompleksu Agroturystycznego „Olszynka”. Bawiły się na placu zabaw, boisku sportowym, wspinały się na ściankę wspinaczkową. We wrześniu pojechały do Teatru Lalki i Aktora w Łomży na spektakl pt. „Opowieści z tysiąca jednej nocy”. W październiku do Jurajskiego Parku Dinozaurów w Jurowcach koło Białegostoku, gdzie obejrzały pradawne zwierzęta i bawiły się na placu zabaw. Pobyt w parku również zakończył się ogniskiem i pieczeniem kiełbasek.

Do końca roku kalendarzowego zaplanowano wyjazd do kina trójwymiarowego „Helios” w Białymstoku.

Ogłoszono szereg konkursów, które są realizowane od 25 października.

Są to:

- sportowy – sprawnościowy tor przeszkód,
- plastyczny - pt. „Pejzaż jesienny”,
- recytatorski i piosenki o tematyce dowolnej,
- opowiadania dowcipów.

W najbliższym czasie do świetlicy integracyjnej zostaną zakupione gry dydaktyczne, książki, artykuły biurowe, upominki i nagrody.

Cieszy fakt bardzo dużego zainteresowania działalnością świetlicy integracyjnej w środowisku lokalnym. Dyrektor szkoły, opiekunowie i dzieci mają nadzieję, że szkoła będzie także realizatorem następnego etapu działalności świetlicy integracyjnej przez cały rok 2009, jeśli zaplanowane działania uzyskają akceptację komisji konkursowej.

Opracowała:

*koordynator świetlicy integracyjnej
z SP Dobrylas - Maria Popiołek*

KUZIOSKIE KARTOFLISKO

Głównym inicjatorem tej imprezy były dzieci ze świetlicy integracyjnej działającej w Szkole Podstawowej w Kuziach, współfinansowanej ze środków PPWOW. Dzięki nagłośnieniu, zakupionemu z tych środków, impreza była słyszalna w całej okolicy.

Skąd się wzięło „Święto Ziemniaka” nie wiadomo, ale wiemy, że ziemniak pojawił się w Polsce na przełomie XVII/XVIII wieku. Na początku był hodowlaną rośliną ozdobną, dopiero potem zaczął gościć na naszych stołach.

Tradycją na Kurpiach stało się to, że w czasie „wykopów” ludzie na swoich polach rozpalali ogniska i piekli kartofelki. My też poszliśmy za tą tradycją i 3 października 2008 r. zorganizowaliśmy „Kuzioskie Kartoflisko”.

Pomysł okazał się trafiony. Dzieci i rodzice, którzy przybyli ze swoimi pociechami piekli ziemniaki, kielbaski i jedli kwaszone ogórki. Po tak sytym poczęstunku wszyscy chętnie bawili się na świeżym powietrzu, każdy uczestniczył w zawodach kartoflano – sportowych, zarówno dzieci jak i rodzice. Największą popularność zyskała konkurencja pt.: „Obieranie ziemniaka na czas”. Wśród dzieci wygrała Ewa Gawrych – uczennica klasy IV, a w gronie rodziców Barbara Szok. Po harcach sportowo – kulinarnych, uczniowie naszej szkoły zaczęli „malowanie twarzy”. Mimo, iż nie

każdy miał ochotę się umalować, nasi uczniowie nie przepuścili nikomu.

Po „Kartoflisku” dzieci stwierdziły, że jest to kolejna impreza którą, należy wpisać w kalendarium imprez szkolnych. W tym dniu nie tylko humory dopisywały, ale również pogoda.

Jolanta Baldyga
Elżbieta Cwalina
Wojciech Zwierciadłowski

***

Świetlica integracyjna przy Szkole Podstawowej w Kuziach rozpoczęła swoją działalność od 01.07.2008 roku. Świetlica jest finansowana ze środków programu PPWOW. W zajęciach świetlicowych uczestniczy 36 dzieci z obwodu Szkoły Podstawowej w Kuziach, tj. z Wyku, Kuzi, Gawrych i Popiołk. Podczas wakacji zajęcia odbywały się

w formie półkolonii w godzinach od 9.00 - 14.00 W trakcie ich trwania zorganizowaliśmy wiele wycieczek krajoznawczych oraz rajdów sportowych między innymi:

- wycieczka do Gierłozy i Świętej Lipki,
- wycieczka do Szczytna i rejs jachtami po jeziorze mazurskim,
- wyjazd na basen do Kolna,
- rajd rowerowy do rezerwatu Serafin,
- wyjazd na ścieżkę wiewiórczą do miejscowości Serafin.

Oprócz tego, w czasie wakacji odbyły się ogniska dla dzieci ze świetlicy oraz zabawy plastyczne - muzyczne. Uczestniczyliśmy również w konkursie „Bezpieczny przepis na lato” zorganizowanym przez Komendę Wojewódzką Policji w Białymstoku.

Aktualnie zajęcia odbywają się dwa razy w tygodniu - czwartek i piątek w godzinach 14. 00 - 15.00 Główną ideą naszej pracy jest integracja i rozwój społeczny dzieci ze Szkoły Podstawowej w Kuziach. Tematyka zajęć jest różnorodna. Skupia się głównie na rozwoju talentów dzieci naszej szkoły. Mamy nadzieję, że działalność świetlicy będzie kontynuowana przez cały 2009 rok. Planujemy tygodniowy wypoczynek dla uczestników świetlicy w czasie ferii zimowych i dwutygodniowe półkolonie w czasie wakacji.

Dariusz Koziej

KOMUNIKAT DLA ROLNIKÓW
Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
w sprawie otrzymania przez ARiMR stałej akredytacji
na obsługę PROW 2007-2013

Minister Finansów **Jan Vincent Rostowski** wydał Rozporządzenie o udzieleniu od 16 października 2008r. „stałej” akredytacji na pełnienie przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (**ARiMR**) funkcji płatniczej do obsługi działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) 2007-2013, które do tej pory Agencja uruchomiła na podstawie akredytacji tymczasowej. Ta akredytacja oznacza, że procedury stosowane przez Agencję, jej oprogramowanie komputerowe i system kontroli wypłacanych środków spełniają wszystkie wymogi Unii Europejskiej i prawa polskiego.

Minister Finansów przyznał też Agencji od 16 października 2008r. pełne akredytacje na obsługę 10 działań z PROW 2007-2013, w ramach których Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa może przyjmować wnioski, weryfikować je, pod-

pisywać umowy o przyznaniu pomocy i wypłacać pieniądze Beneficjentom. W skład tych działań wchodzi:

- „**Modernizacja gospodarstw rolnych**”,
- „**Ułatwianie startu młodym rolnikom**”,
- „**Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej**”,
- „**Zwiększenie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej**”,
- „**Grupy producentów rolnych**”,
- „**Renty strukturalne**”,
- „**Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)**”,
- „**Zalesienie gruntów rolnych oraz zalesienie gruntów innych niż rolne**”,
- „**Program rolnośrodowiskowy (Płatności rolnośrodowiskowe)**”,
- „**Pomoc techniczna**”.

Obecnie Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) ma już w sumie pełne akredytacje na 10 działań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) 2007-2013. Obejmują one łącznie już 70 procent wszystkich środków finansowych z tego Programu, a Agencja wypłaciła już z niego 3 miliardy 769 milionów złotych.

Do uruchomienia przez Agencję pozostaną jeszcze tylko cztery działania: „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”, „Korzystanie z usług doradczych”, „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności”, „Odtwarzanie potencjału rolnej i leśnej zniszczonego przez katastrofy i wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych”. Te działania ARiMR planuje uruchomić na początku 2009 roku.

A. Górak

PORADY WETERYNARYJNE / PORADY WETERYNARYJNE

MYCIE I DEZYNFEKCJA DOJARKI MECHANICZNEJ

Dobre zdrowie wymion krów mlecznych uzależnione jest od codziennej pielęgnacji oraz prawidłowego mycia, dezynfekcji i płukania instalacji każdej dojarki mechanicznej.

Dojarz powinien przed dojem przeprowadzić kontrolę pracy urządzeń udojowych, trzeba też obserwować pracę tych urządzeń w czasie trwania doju. Przygotowania wymion do doju nie będę tu omawiał, bo to bardzo ważna czynność wymagająca oddzielnego omówienia. Nadmieniam, że niesprawne działające urządzenia udojowe zwiększają ryzyko występowania schorzeń wymion u krów mlecznych.

Największe zagrożenie stanowią: zużyte gumy strzykowe, źle wyregulowane pulsatory, nieprawidłowe ciśnienie w instalacji.

Zajmiemy się teraz myciem i dezynfekcją instalacji, bo te czynności zaliczają się do najważniejszych zabiegów codziennej obsługi każdej instalacji dojarki mechanicznej. Należy pamiętać, że pozostawienie na ściankach urządzeń udojowych resztek mleka sprzyja szybkiemu namnażaniu bakterii. Te patogeny przy następnym doju bardzo zanie-

czyszczają świeże mleko. Nieprawidłowe mycie i dezynfekcja urządzeń udojowych wywiera bardzo duży wpływ na obniżenie jakości mleka w całym łańcuchu jego pozyskiwania i przetwarzania. Celem mycia jest skuteczne usunięcie z urządzeń udojowych tłuszczu, białka i osadów soli mineralnych pozostałych z resztkami mleka na ściankach urządzeń.

Poprawne mycie i dezynfekcja urządzeń udojowych powinno przebiegać następująco:

1. Płukanie wstępne ciepłą wodą, (celem usunięcia resztek mleka po zakończonym udoju).
2. Mycie i dezynfekcja gorącą wodą (o temp. do 70°C) z dodatkiem środka myjącego - dezynfekującego celem dokładnego usunięcia białka, tłuszczu i bakterii.
3. Końcowe płukanie letnią wodą w celu usunięcia resztek środków myjącego - dezynfekujących.

Tak przeprowadzone dokładnie mycie i dezynfekcja zapobiegają tworzeniu się powłoki kazeinowej, na której osiadają i rozmnażają się bakterie i jednocześnie przedłużają trwałość części gu-

mowych.

Zwracam uwagę, że powłoka kazeinowa powstaje w wyniku PIERWSZEGO MYCIA ZBYT GORĄCĄ WODĄ. Bardzo ważnym czynnikiem decydującym o skuteczności mycia jest dobór odpowiednich środków myjących dostosowanych do danego typu dojarki mechanicznej. W drugim etapie mycia nie można mieszać środków o odczynie kwaśnym z zasadowymi, bo może powstać trujący gaz chlorowy. Specjaliści zalecają, aby jednego dnia myć urządzenia środkami o odczynie kwaśnym, a drugiego o odczynie zasadowym - a więc przemienne. Drugi etap mycia powinien przebiegać na tyle sprawnie, aby temperatura roztworu myjącego nie obniżyła się poniżej 40°C. Oprócz chemicznych środków myjących potrzebne są odpowiednie zestawy szczotek do mycia mechanicznego. Czyste urządzenia udojowe nie wpływają negatywnie na jakość pozyskiwanego dobrego mleka.

Na zdrowie.

dr n. weterynaryjnych - Roman Parzych

JESIENNE PREZENTACJE KULTURALNE

Pierwsza niedziela września wpisała się w kalendarz życia gminy jako czas na rodzinny festyn, pożegnanie wakacji, przypomnienie o nadchodzącej jesieni, roku szkolnym i innych niekończących się obowiązkach...

7 września 2008 r. na stadionie w Zbójnej odbyły się XVI Jesienne Prezentacje Kulturalne, impreza, która m.in. podsumowuje dorobek artystyczny gminy. Prezentowały się zespoły, soliści, gawędziarze, którzy w ciągu roku zdobyli nagrody na różnego rodzaju konkursach. Celem imprezy jest nie tylko popularyzacja rodzimego folkloru, umacnianie tożsamości regionalnej i promocja młodych talentów, to także poznawanie tradycji innych regionów, kultur oraz współczesnych form kulturalnych. Dlatego

też nasi widzowie mogli obejrzeć np.: występ zespołu muzyki romskiej „Szatrica” oraz kabaretu „Idea” z Białegostoku.

Do niewątpliwych atrakcji należały pokazy pracy rękodzielników. Dużym zainteresowaniem cieszyło się koło garncarskie i konkurs dla publiczności na robienie dzbanków z gliny. Największym wyzwaniem dla młodych - odważnych był jednak konkurs na młockę zboża cepami. 79-letni Edward Lemański pokazał jak wyglądała praca cepami a następnie wielu młodszych i całkiem młodych panów zmierzyło się z tym zadaniem aż zaczęły deski na scenie. Nagrody w konkursach dla publiczności ufundowali - „Browar Łomża”, Spółdzielnia Mleczarska „Mlepol” Grajewo i Zakład Przetwórstwa Mięsnego JBB w Łysych - sponsorzy imprezy. Jesienne Prezentacje Kulturalne dofinansowane zostały ponadto ze środków Starostwa

Powiatowego w Łomży i PPWOW.

Wójt Gminy Zbójna i Gminny Ośrodek Kultury dziękują wszystkim, którzy w różny sposób przyczynili się do organizacji imprezy – instytucjom gminnym, artystom i twórcom ludowym, a także sponsorom.

URODZINY WOJEWÓDZTWA Puchar dla Zbójnej

Od pięciu lat obchodzona jest rocznica Urodzin Województwa Podlaskiego. W tym roku świętowano 495 urodziny. Impreza odbyła się 31 sierpnia w pobliskim Nowogrodzie przy hotelu „Zbyszko”. Program uroczystości był bogaty. Można było poznać historię Nowogrodu, obejrzeć atrakcyjne występy artystyczne, odwiedzić bogate w tradycyjne potrawy i rękodzieło stoiska promocyjne gmin i powiatów. Stoiska podlegały ocenie konkursowej.

Gmina Zbójna otrzymała puchar Dyrektora Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Szepietowie za najatrakcyjniejsze stoisko.

KURPIE U GÓRALI

Zespoły kurpiowskie i soliści z Gminnego Ośrodka Kultury w Zbójnej w dniach 15 - 17 sierpnia 2008 r. po raz trzeci i z nie mniejszym powodzeniem brały udział w kolejnej edycji Ogólnopolskiego Konkursu „Sabałowe Bajania” w Bukowinie Tatrzańskiej.

Wszyscy zgłoszeni do konkursu reprezentanci naszej gminy i regionu kurpiowskiego odnieśli znaczące sukcesy na scenie ogólnopolskiej, zdobywając:

I miejsce - Patrycja Samul śpiewaczka (lat 11),

II miejsce - zespół Śpiewaczy ze Zbójnej - kobiety,

II miejsce - zespół Śpiewaczy ze Zbójnej - mężczyźni,

II miejsce - Grzegorz Golan instrumentalista (harmonia pedałowa) współpracujący z zespołami ze Zbójnej,

III miejsce - Dziewczęcy Zespół Śpiewaczy ze Zbójnej.

Na kiermaszu sztuki ludowej gminę Zbójna promował kowal Romuald Gruzewski.

Elżbieta Lemańska

KURPIE W PODLASKIEM

Dwie wakacyjne imprezy złożyły się w tym roku na przegląd folkloru województwa podlaskiego. Dorośle zespoły śpiewacze prezentowały się w Wojewódzkim Przeglądzie „W poszukiwaniu i przekazywaniu folkloru” 5 lipca w Narewce i obie grupy - kobieca i męska - zdobyły równorzędne I miejsca. Pierwszą nagrodę otrzymał również Grzegorz Golan – harmonista współpracujący z zespołami kurpiowskimi ze Zbójnej.

Konkurs dla dzieci i młodzieży odbył się 27 lipca w Waniewie ph. „Dawne pieśni, młode głosy”. Patrycja Samul - najmłodsza reprezentantka naszej gminy zdobyła I miejsce w śpiewie solowym. Dziewczęcy Zespół Śpiewaczy został nagrodzony II miejscem, a dziecięca grupa Zespołu Folklorystycznego - III miejscem.

DOŻYNKI

W tym roku po raz pierwszy uczestniczyliśmy w **Dożynkach na Kurpiach organizowanych w Leliście**. Uroczystość odbyła się 24 sierpnia 2008 r. Wieniec ze Zbójnej, trady-

cyjny, w kształcie korony, ozdobiony żywymi kwiatami, zdobył II miejsce. Na dożynkowej scenie reprezentowały naszą gminę młode kurpianki – Dziewczęcy Zespół Śpiewaczy i solistka Patrycja Samul.

14 września delegacja ze Zbójnej z wieńcem dożynkowym i darami ołtarza uczestniczyła w **diecezjalnych obchodach dziękczynienia za plony w Grajewie**. Biskup Stanisław Stefanek zwrócił uwagę na

stroje regionalne podkreślając, że kultura kurpiowska na diecezjalnej uroczystości jest najbardziej widoczna.

ZABAWA I NAUKA

Letnie warsztaty dla dziecięcej grupy Zespołu Folklorystycznego pracującego przy GOK w Zbójnej odbyły się w dniach 21-25 lipca, po raz kolejny w przyjaznej szkole w Ptakach k. Turośli.

Wyjazdowe warsztaty sprzyjają budowaniu lepszej kondycji zespołu. Gdy grupa jest w całości (lub prawie w całości) można efektywniej pracować nie borykając się z problemem absencji, jak na zwykłych zajęciach w ciągu roku. Można wprowadzać coraz trudniejsze elementy i udoskonalać poznane już formy i zagadki tańców kurpiowskich, ćwiczyć techniki śpiewu i poznawać nowe piosen-

ki - jednym słowem podnosić poziom artystyczny zespołu.

Pięć wspólnie spędzonych dni to także czas doskonałej zabawy i integracji zespołu. Na pomoc w organizacji czasu wolnego przyszli członkowie starszej grupy, którzy już w tym roku w warsztatach nie uczestniczyli. Przede wszystkim pragnę podziękować Ani Stomskiej i Natalii Stomskiej, które przez całe pięć dni ciężko pracowały by uatrakcyjnić czas młodszymi koleżankom i kolegom. Jeden wieczór będzie szczególnie długo wspominany przez wszystkich uczestników warsztatów. Zaprawieni w działalności harcerskiej i zespołowej – Ania, Natalia, Beata, Paweł i Patryk wprowadzili grupę w „koszmarny sen”. Ażeby z niego wyjść warsztatowicze musieli wykazać się twórczym i logicznym myśleniem, sprawnością i jednością w grupie.

E. Lemańska

Podczas wakacji odbyły się **konkursy na stanowisko Dyrektora** Szkoły Podstawowej w Dobrymlesie i w Zbójnej po upływie 5-letniej kadencji.

Dyrektorem Szkoły Podstawowej w Dobrymlesie został ponownie Stefan Popiołek, natomiast Dyrektorem Szkoły Podstawowej im. M. Konopnickiej w Zbójnej - Jacek Krzynówek.

Wójt Gminy w imieniu Samorządu Gminy Zbójna pogratulował nowo wybranym dyrektorom życząc pomyślności w realizacji zamierzeń i planów związanych z kierowaniem szkołami.

Dotychczasowej Dyrektor Szkoły Podstawowej im. M. Konopnickiej w Zbójnej - Jadwidze Brzóska podziękował podczas uroczystego rozpoczęcia roku szkolnego 1 września, za wyteżoną 5-letnią pracę na rzecz szkoły i środowiska.

***

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej 13 października odbyły się we wszystkich szkołach na terenie gminy uroczyste akademie. Uczniowie symbolicznym kwiatem podziękowali nauczycielom i pracownikom szkół za ich pracę. Święto Edukacji było też okazją do złożenia gratulacji, życzeń i podziękowań pracownikom oświaty przez Samorząd Gminny. Wójt Gminy przyznał nagrody dyrektorom wszystkich szkół. Spośród nauczycieli nagrody Wójta tym roku otrzymali: Janina Kołodziejczyk (Gimnazjum), Elżbieta Korwek (SP w Dobrymlesie), Jadwiga Brzóska (SP w Zbójnej), Jolanta Bałdyga (SP w Kuziach).

***

25 i 26 września dzieci, młodzież i nauczyciele z terenu gminy Zbójna brali udział w akcji „**Sprzątanie świata 2008**”. Po solidnej pracy Nadleśnictwo Nowogród w Morgownikach zorganizowało każdej szkole ogniska z kiełbaskami. Dzięki tej akcji na krótką chwilę pomieszkaliśmy w czystym otoczeniu. Szkoda jednak, że nadal wiele osób znaczy „swoje ścieżki” śmieciami.

***

3 listopada młodzież z Gimnazjum w Zbójnej brała udział w warsztatach „**Zero tolerancji dla przemocy w szkole, prawa i obowiązki ucznia**” organizowanych w ramach programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła”. Warsztaty zostały sfinansowane przez Gminną Komisję ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.

„JAN PAWEŁ II - WYCHOWAWCA MŁODZIEŻY”

Pod takim hasłem w dniu 16 października w Szkole Podstawowej w Kuziach, odbyła się uroczysta akademie z okazji 30 rocznicy wyboru Karola Wojtyły na papieża. Cała społeczność szkoły razem z zaproszonym gościem księdzem parafii Matki Bożej Różańcowej w Kuziach- Zenonem Kazimierczukiem uczestniczyła w obchodach Dnia Papieskiego.

Naszą postawą, zachowaniem i wspólną modlitwą pragnęliśmy oddać cześć naszemu Wielkiemu Rodakowi. Uczniowie przypomnieli przebieg tego nadzwyczajnego pontyfikatu, cytowali fragmenty encyklik jak również wspomnienia z lat wczesnej

młodości Karola Wojtyły. Całość wystąpienia uświetniona została pieśniami: „Moje miasto Wadowice”, „Polskie kwiaty”. Na zakończenie uczniowie zmierzli się z konkursem wiedzy; „Jan Paweł II- największy Polak naszych czasów – życie i pontyfikat”. Maluchy mogły liczyć na wypowiedzi starszych kolegów, którzy wykazali się imponującą wiedzą.

Dziękując Panu Bogu za dar osoby naszego Ojca Świętego Sługi Bożego Jana Pawła II, modliliśmy się o jego rychłą beatyfikację, podczas mszy świętej w kościele parafialnym. Zebrany na mszy św. ksiądz podkreślił, że „warto by ludzie nie tylko wznosili

pomniki, czcili pamięć Ojca świętego, ale przede wszystkim każdego dnia żyli jego nauką, czerpali z wielkiego dorobku życia, jaki nam zostawił i tym samym nie zatracili naszej wiary.” Na zakończenie dzieci utworzyły krąg trzymając się mocno za ręce, radośnie odśpiewały ulubioną piosenkę oazową Jana Pawła II- „Barkę”. To najlepszy dowód na to, że Ojciec święty wciąż jednoczy ludzi, właśnie poprzez pamięć o Nim.

Agata Kamińska

„Dzień Papieski” został uczczony uroczystymi apelami we wszystkich szkołach gminy Zbójna.

„ADOPCJA SERCA – POMAGAMY RÓWIEŚNIKOM Z AFRYKI”

W dniach 24 i 25 września 2008r. w Zbójnej powiało egzotyka. Na zaproszenie opiekunek Misyjnego Młodzieżowego Kółka Różańcowego, a jednocześnie koordynatorek Adopcji Serca - p. Agnieszki Bruderek i Janiny Kołodziejczyk, nasze gimnazjum odwiedził niecodzienny gość. Był to Ks. Roman Rusinek - pallotylny, wieloletni misjonarz z Rwandy, który w niezwykle ciekawy sposób przedstawił „kraj i ludzi” opowiadając o mieszkańcach i przyrodzie tego nieznanego, odległego państwa. Ks. Roman opowiadał też o trudnej i odpowiedzialnej pracy misjonarzy. Szczególne miejsce w Jego wypowiedzi znalazły, jedyne na afrykańskim kontynencie, objawienia Matki Bożej w Kibeho.

Niestety, nie wszystko co mówił ks. Roman było radosne. Opowiedział nam o konflikcie międzyplemiennym, który swoje apogeum osiągnął w 1994r. Zestrzelenie samolotu prezydenckiego w dniu 6.04.1994r. było iskrą, która dała początek wojnie domowej. Pochłonęła ona wiele ofiar i pozostawiła ponad 300 tys. sierot. Ks. Rusinek z ogromnym zaangażowaniem mówił o bardzo trudnym losie tych dzieci. To właśnie dla nich organizowana jest pomoc w ramach Pallotyńskiej Adopcji Serca, którą dotychczas objęte jest tylko około 5300 dzieci. Jako szkoła mamy w tym swój udział - dwie „córeczki” - jedną Clementine Hakuzimana z parafii Kibeho, drugą

- Rakelle Moudmewoume - z misji Doume w Kamerunie.

Ks. Roman Rusinek jest autorem dwóch książek: „Dzieci Rwandy” i „Kibeho - cud w sercu Afryki”.

Więcej informacji o „naszych dzieciach” oraz różnych formach pomocy misjonarzom i dzieciom, które nie są objęte adopcją (a ich los jest tragiczny) w następnym numerze. Osoby zainteresowane mogą uzyskać informacje bezpośrednio w szkole.

Na koniec przekazują bardzo serdeczne podziękowania w imieniu ks. Romana Rusinka oraz ks. Mirosława Bujaka wszystkim uczniom zaangażowanym w Adopcję Serca oraz ich rodzicom.

J. Kołodziejczyk

SPOTKANIE, JAKIEGO JESZCZE NIE BYŁO

22 listopada 2008r. po raz pierwszy w historii Szkoły Podstawowej w Zbójnej odbyło się spotkanie jej absolwentów. Po 29 latach spotkali się absolwenci rocznika 1979 (szkoda, że tylko kilkunastu, a nie wszyscy). Na spotkanie przybyli też: byli dyrektorzy - p. Aleksandra Zielińska i p. Edward Samełko, były wychowawca klasy VIIIc - p. Marian Zieliński oraz byli nauczyciele - p. Marianna Poreda, p. Irena Samełko i p. Maria Lemańska - obecnie Dyrektor Gimnazjum w Zbójnej.

Po wstępnych powitaniach i rozpoznawaniu się, z czym w wielu przypadkach były ogromne trudności, uczestnicy spotkania udali się do budynku gimnazjum, czyli lokalu byłej podstawówki, gdzie zostali bardzo serdecznie powitani przez p. Dyrektora

Marię Lemańską. Następnie p. Dyrektor odczytała z „Kroniki szkoły” najważniejsze wydarzenia z roku szkolnego 1978/79 oraz listę wszystkich uczniów ówczesnych 3 klas ósmych i poprosiła zebranych o wpisanie się do „Kroniki szkoły”.

Po wpisaniu się do kroniki, zwiedzaniu starego (ale zmienionego nie do poznania) i nowego budynku szkoły podstawowej, uczestnicy udali się na cmentarz, by zapalić znicze na grobach: wychowawczyni klasy VIIIa śp. Krystyny Sadowskiej oraz zmarłych kolegów.

Następnie wszyscy zebrani udali się na uroczystą kolację do „Pasjonaty” w Nowogrodzie. W radosnej, serdecznej, przemiłej atmosferze, przy pięknie i suto zastawionych stołach, nastrojowej muzyce, w tanecz-

nych korowodach, przy rozmowach pełnych wspomnień i aktualności - czas mijał niezwykle szybko i dostarczył niezapomnianych przeżyć i wrażeń.

A wszystko to dzięki pomysłodawcom tego spotkania, p. Janowi Brzósce i p. Sławomirowi Poredzie, którym należą się wyrazy wdzięczności i uznania za tak wspaniałe spotkanie. Początek został zrobiony. Może inni pójdą w ich ślady?

Wyrazy wdzięczności i uznania należą się wszystkim uczestnikom, a szczególnie naszym byłym uczniom, którzy ze wspaniałych dziewcząt i chłopców wyrosli na jeszcze wspanialsze kobiety i wspanialszych mężczyzn. Jesteśmy z was naprawdę dumni.

*Aleksandra i Marian Zielińscy,
Maria Lemańska*

REMIZA ŚRÓDPOLNA

28 października 2008 roku uczniowie klas V- VI Szkoły Podstawowej w Kuziach przy współpracy z Nadleśnictwem Nowogród, leśnictwem w Kuziach oraz Kołem Łowieckim „Batalion” w Łomży posadzili około 300 sadzonek drzewek i krzewów le-

śnych. Pracą uczniów kierowali: Pan Kazimierz Chelstowski - prezes koła oraz myśliwy Tadeusz Piaścik z Koła Łowieckiego „Batalion”. Drzewka zostały posadzone w obwodzie łowieckim i mają spełniać rolę remizy śródpolnej. Zadaniem remizy jest zapewnienie dzi-

ko żyjącym zwierzętom odpowiednich warunków osłonowych, pokarmowych oraz rozmnożyć. Po zakończonej pracy uczniowie i ich opiekunowie odpoczywali przy ognisku, piekąc kiełbaski. Dziękujemy wszystkim za współpracę.

Teresa Piaścik-nauczycielka przyrody.

Z ŻYCIA SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. MARII KONOPNICKIEJ W ZBÓJNEJ

W szkolnym kalendarzu dominują dni wypełnione realizacją kolejnych lekcji, ale najbardziej utrwala się w pamięci te formy aktywności i działalności, które odbiegają od codzienności. Dlatego też w naszej szkole staramy się uczniom urozmaicić i poszerzyć formy zdobywania wiedzy i umiejętności.

W roku szkolnym 2008/2009 bierzemy udział w projekcie „**Szkoła globalna**” organizowanym przez Polską Akcję Humanitarną. Realizujemy projekt poprzez włączanie zagadnień globalnych do programu nauczania oraz inspirujemy do podejmowania działań w celu poprawy lokalnego i globalnego środowiska naturalnego. Działania w ramach programu angażują uczniów w proces uczenia się poprzez pracę opartą na trzech krokach: nauka, badanie, akcja.

Od stycznia 2009r. rozpoczniemy także pracę nad kolejnym programem edukacyjnym „**Moja szkoła w Unii Europejskiej**”, organizatorem którego jest Urząd Komitetu Integracji Europejskiej. Poprzez działania prowadzone w ramach tego projektu chcemy, aby nasi uczniowie zdobyli wiedzę o własnym regionie, Polsce, Europie i Unii Europejskiej, poznali kraje członkowskie Unii Europejskiej, nawiązali współpracę z instytucjami zajmującymi się integracją europejską oraz rozwinęli w sobie tożsamość europejską budowaną na gruncie miłości do małej i wielkiej ojczyzny.

We wrześniu klasa V przystąpiła do programu edukacyjnego „**Jem kolorowo**” organizowanego przez Radę Promocji Zdrowego Żywienia Człowieka i firmę Unilever, producenta marki Knorr. W ramach programu wychowawczyni klasy V przeprowadziła cykl lekcji wychowawczych, podczas których uczniowie dowiedzieli się jak dbać o zdrowie przyrządzając

potrawy. Szczególną uwagę poświęcono warzywom i owocom. Zajęcia sprawiły uczniom wiele radości i przyczyniły się do poprawy świadomości w zakresie zdrowego odżywiania się.

Ponadto w szkole aktualnie realizowane są trzy programy autorskie, opracowane przez nauczycieli naszej szkoły. W ramach zajęć świetlicowych prowadzony jest autorski program edukacji regionalnej „**Miedzy nami Kurpiakami**”. Przesłaniem programu jest ukształtowanie, poszerzenie i zachowanie w świadomości dzieci tożsamości regionalnej. Dla całego naszego środowiska jest rzeczą oczywistą, że dziedzictwo kulturowe Kurpiowszczyzny to swoisty fenomen, o którym my mieszkańcy tej ziemi nie możemy zapomnieć. Mamy nadzieję, iż dzięki podejmowanym przez szkołę działaniom dziedzictwo kulturowe Kurpiów będzie trwało.

Założeniem programu „**W zdrowym ciele, zdrowy duch**” jest poznanie i rozszerzenie przez dzieci z klas I – III rodzajów aktywności ruchowej oraz pogłębienie umiejętności ruchowych, rekreacyjnych, sportowych i motorycznych. Różnorodność tematyki i sposobu ich realizacji powinna zachęcić dzieci do aktywnego uprawiania sportu, a tym samym poprawić zdrowie i aktywność fizyczną uczniów.

Natomiast program Koła Przyjaciół Biblioteki Szkolnej ma na celu rozwijanie zainteresowań czytelniczych oraz zdolności i talentów uczniów. Dzięki działalności koła uczniowie będą mieli okazję, by m.in. poszerzyć wiedzę o książce, nabyć praktycznych umiejętności z zakresu techniki bibliotecznej, czy też pogłębić swoje zainteresowania czytelnicze.

W ramach edukacji teatralnej, której głównymi celami jest kształtowanie u uczniów potrzeby obcowania ze sztuki

ka i propagowanie wiedzy na temat teatru, uczniowie z klas I – VI i wychowankowie oddziałów przedszkolnych w październiku i listopadzie obejrzą spektakle wystawiane przez Teatr Lalki i Aktora w Łomży oraz Narodowy Teatr Edukacji im. A. Mickiewicza z Wrocławia.

Realizacja ścieżki ekologicznej została urozmaicona zajęciami terenowymi ze szczególnym uwzględnieniem rozpoznawania rodzimych gatunków drzew i krzewów. Zajęcia zorganizowano we współpracy z Nadleśnictwem Nowogród w Morgownikach.

Kształtowanie postaw patriotycznych, poszanowania tradycji oraz wartości chrześcijańskich to jedno z najważniejszych zadań szkoły. W związku z tym w ramach akcji „**Znicz**” SU uprządkował symboliczny grób żołnierski na cmentarzu parafialnym w Zbójnej. W szkole przeprowadzono zbiórki zniczy, które następnie uczniowie zapalili na zapomnianych grobach. W tym miejscu chcemy podziękować rodzicom naszych uczniów za aktywne włączenie się do tych działań.

Nasi uczniowie odwiedzili też miejscę pamięci narodowej na terenie gminy Zbójna, np.: grób pułkownika Wolskiego, powstańca z 1863 roku w Gontarzach, zabytkowy cmentarz z okresu I wojny światowej w Kruszy, a w Siwikach cmentarz żołnierzy polskich i rosyjskich z okresu I wojny światowej oraz żołnierzy polskich i radzieckich z okresu wojny w 1920 roku. Uczniowie wszędzie zapalili symboliczne znicze oraz modlitwą i minutą ciszy uczcili pamięć poległych.

W szkole po rocznej przerwie została reaktywowana działalność Gromady Zuchowej „**Plastusie**”.

Mamy nadzieję, że wszystkie podejmowane działania przyniosą oczekiwane rezultaty.

Opracowały: A.Rabek, R.Kurpiewska

KURPIE ZIELONE W LITERATURZE

19 listopada 2008 r. w Lelisie odbyła się 25 edycja międzygminnego konkursu recytatorskiego „**Kurpie Zielone w Literaturze**” dla uczniów gimnazjów.

W konkursie wzięło udział 27 uczestników z 8 gmin kurpiowskich. Gimnazjum w Zbójnej repre-

zentowali
w kategorii gadki kurpiowskiej:
- Łukasz Ksepka
- Daniel Ruszczyk.

Konkurs organizowany jest przez biblioteki publiczne we współpracy z gimnazjami.

W. Szerszeń

REKORDY GUINESA

- > Najwyższa temperatura naturalna zmierzona została w Libii 58 °C
- Najniższą zanotowaną jest -89,2 °C na Antarktydzie
- > Najcięższy człowiek ważył 635 kg.
- > Najdłużej żyła pewna Japonka 120 lat i 237 dni.

I znów mamy jesień. Jak zwykle przychodzi - chciana czy nie chciana i złoci liście drzew w naszych sadach i lasach. Ma wspaniałe kolory, bogactwo owoców i jarzyn, ale mnie zawsze jesień kojarzy się ze spokojem i smutkiem przemijającego czasu. Pewnie to Zadzuszki i wspomnienia bliskich, którzy już są po tamtej stronie, nastrajają tak refleksyjnie.

A z drugiej strony listopad na wsi - to czas zbliżającego się odpoczynku od pracy na polu. Dni coraz krótsze, wieczory coraz dłuższe, czas, żeby odpocząć, poczytać, zająć się swoim zdrowiem.

I jak zwykle o zdrowiu chciałabym z wami porozmawiać, a dokładniej o zapobieganiu chorobom.

Po pierwsze chciałabym przypomnieć, że najwyższy już czas zaszczepić się przeciwko grypie. Najlepiej, by uczyniło to, jak najwięcej ludzi, na pewno powinni zaszczepić się ludzie z grup ryzyka, a więc:

1. ludzie w wieku powyżej 65 r.ż,
2. małe dzieci,
3. chorzy na choroby przewlekłe zwłaszcza cukrzycę, choroby przewlekłe układu oddechowego, układu krążenia,
4. ludzie pracujący w dużych zakładach stykający się z wieloma osobami.

Epidemiolodzy alarmują, że może w najbliższych latach wystąpić epidemia grypy, która obejmie większość ludzi i bez uodpornienia może pociągnąć mnóstwo ofiar śmiertelnych. Szczepionka na nią jest i czeka we wszystkich poradniach na pacjentów. Zapraszamy do korzystania póki jest czas. Fakt, że nie jest to szczepionka bezpłatna. W naszej poradni kosztuje 30zł. Zważywszy jednak ile wydamy na leki jeżeli zachorujemy, a zwłaszcza jeśli będą powikłania lepiej nie mówić o kosztach takiej kuracji. Proszę rozważcie to, jak najszybciej i przychodźcie na szczepienie.

Chciałabym również zaprosić Was na badania profilaktyczne, tak jak w poprzednich latach, dotyczące wychwyceń ludzi zagrożonych przewlekłymi chorobami:

- chorobą niedokrwienną serca /program obejmuje ludzi w wieku 35-55 lat/
- przewlekłą obturacyjną chorobą płuc, którą szczególnie zagrożeni są palący papierosy /program obejmuje ludzi w wieku 40-60 lat/.

Osoby, które już były na badaniach w ubiegłych latach i miały prawidłowe wyniki, powinny powtórzyć je po upływie trzech lat. Natomiast Ci, u których wyniki były nieprawidłowe, mam na-

dzieję, że są już pod stałą naszą kontrolą. Wysyłamy do Was zaproszenia na badania do naszej poradni i bardzo prosimy o zgłaszanie się w wyznaczonym terminie, aby badania przebiegały sprawnie. Chciałabym przypomnieć również wszystkim Paniom o konieczności kontrolowania piersi przez comiesięczne obmacywanie gruczołów sutkowych, najlepiej zawsze po miesiączce, a u kobiet po okresie przekwitania - tego samego dnia miesiąca. Raz w roku trzeba również odwiedzić ginekologa, nawet przy braku jakichkolwiek dolegliwości, ponieważ niektóre schorzenia, a zwłaszcza nowotwory szyjki macicy rozwijają się bardzo podstępnie i przez wiele lat mogą nie dawać dolegliwości. Wtedy są jeszcze w 100% wyleczalne. Badanie cytologiczne, które wykonywane jest zawsze przy okazji wizyty u lekarza ginekologa pozwala wykryć nawet niewielkie zmiany przed nowotworowe i szybko uporać się z tym problemem. Nasze zdrowie jest w naszych rękach i musimy sami zadbać o to, aby długie lata cieszyć się zdrowiem i życiem.

Z życzeniami obyśmy zdrowi byli.

Wasz Lekarz Rodzinny Wanda Kurowska-Kowalewska

CIAŻA BEZ ALKOHOLU

Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych od kilku lat podejmuje działania edukacyjne dotyczące negatywnego wpływu alkoholu na rozwijający się płód. Kobieta w ciąży, która pije alkohol naraża swoje dziecko na wystąpienie nieodwracalnych uszkodzeń mających konsekwencje przez całe jego dzieciństwo i dorosłość. Uszkodzenia te przyjmują różne formy: od mikro uszkodzeń układu nerwowego i narządów do pełnoobjawowego FAS - Płodowego Zespołu Alkoholowego (o czym pisałam w 30 nr Nowego Głosu Puszczańskiego). Z badań przeprowadzonych przez PARPA wynika, że co trzecia kobieta (33%) w wieku 18-40 lat piła alkohol w czasie ciąży. W związku z narastającym problemem Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uruchomiła w roku 2007 ogólnopolską kampanię edukacyjną pod hasłem „Ciąża bez alkoholu”, do której włączyła się również nasza Gmina Zbójna. Jej głównym celem jest zmniejszenie liczby kobiet pijących w czasie ciąży, promocja abstynencji w tym okresie oraz zwiększenie wiedzy o negatywnym wpływie alkoholu na płód.

A oto kilka ważnych informacji, by obalić mit, że alkohol ma też dobroczynny wpływ:

Nieprawdą jest, że jedno piwo nie zaszkodzi nawet w ciąży;

Nieprawdą jest, że czerwone wino zwiększa ilość żelaza, poprawia morfologię krwi i wzmacnia organizm;

Nieprawdą jest, że piwo wspomaga laktację.

Jeśli jesteś w ciąży i chcesz urodzić zdrowe dziecko, to zarówno w ciąży jak i też w okresie karmienia piersią w trosce o zdrowie swojego dziecka, w ogóle nie powinnaś pić alkoholu.

Piwo, wino wódka zawierają ten sam alkohol etylowy, tylko w różnych stężeniach. Szklanka 200ml (5% piwa) = lampka 100ml (10% wina) = kieliszek 25ml (40% wódki) = 10g czystego alkoholu etylowego.

Negatywny skutek działania alkoholu zależy nie od postaci pod jaką jest wypijany, ale od spożytej dawki.

Spożycie alkoholu, w jakiegokolwiek formie, jest podczas ciąży bardzo niebezpieczne. W ciągu godziny od wypicia alkoholu przez kobietę w ciąży, jego stężenie we krwi dziecka jest takie samo

jak we krwi matki.

Każda porcja alkoholu, nawet lampka wina lub okazjonalnie wypity drink działa toksycznie na rozwijające się w łonie matki dziecko. Im większa ilość alkoholu, tym większe prawdopodobieństwo poważnych uszkodzeń.

Pełnoobjawowe zmiany jakie w organizmie dziecka może spowodować alkohol nazwane w skrócie FAS (Płodowym Zespołem Alkoholowym) przejawiają się w postaci:

opóźnień wzrostu (zarówno przed, jak i po urodzeniu), trwałych uszkodzeń mózgu, objawiających się różnorodnymi zaburzeniami, m. in. opóźnieniem rozwoju (przykładowo wiek 18 latka z FAS odpowiada rozwojowi 10 latka), charakterystycznym zniekształcaniem twarzy (małe oczodoły, krótki nos, płaska środkowa część twarzy, wąska górna warga, mała żuchwa).

W ciąży i w okresie karmienia piersią konieczne jest zachowanie całkowitej abstynencji od alkoholu.

Zaprzestanie picia alkoholu w każdym momencie ciąży zmniejsza ryzyko uszkodzeń nienarodzonego dziecka.

Jolanta Adamowicz

Rak szyjki macicy w Polsce:

**-Każdego dnia 10 kobiet
dowiaduje się,
że ma raka szyjki macicy.**

**-Każdego dnia 5 kobiet
umiera na raka szyjki macicy.**

„KOBIEТЫ SPUSZCZAJA GŁOWY...”

Rozmowa z dr Bartoszem Pietrzyckim, specjalistą położnictwa i ginekologii Kliniki Ginekologii Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Białymstoku

Nic mnie nie boli. Regularnie miesiączkuję, nie mam podejrzanych upławów. Po co mi właściwie ta cytologia? – Pytają panie. Więc, po co?

- Badanie cytologiczne służy wykryciu wszelkich zmian szyjki macicy, zarówno nowotworowych, jak też przednowotworowych. Ważne jest, że zarówno w przypadku pierwszych jak i drugich najczęściej właśnie „nic nie boli”. Kobieta nie ma żadnych objawów. Ból oznacza zaawansowane stadium nowotworu, gdy na leczenie jest już zwykle za późno. Cytologia daje możliwość wyłapania początków choroby i gwarancję wyleczenia. Gwarancję życia.

Na czym polega badanie cytologiczne?

- Przede wszystkim kobieta powinna się na nie zgłosić w odpowiednim momencie, czyli tuż po zakończonym krwawieniu miesięcznym. Pobrany w tym czasie materiał daje pewność wykrycia wszelkich zmian. Badanie jest całkowicie bezbolesne. Jedyny mało może komfortowy jego moment, to założenie przez ginekologa wziernika ginekologicznego. W ten sposób lekarz rozszerza pochwę i ogląda znajdującą się w jej szczycie szyjkę macicy. Pewne zmiany na szyjce można rozpoznać tzw. „gołym okiem”. Natomiast dosyć często szyjka wygląda na zdrową, i dopiero po badaniu cytologicznym okazuje się, że posiada zmianę.

Specjalną szczoteczką ginekolog pobiera więc z powierzchni tarczy szyjki macicy i kanału szyjki materiał tkankowy do badania cytologicznego. Wygląda to mniej więcej tak jak przecią-

gnięcie grzebieniem po głowie. Trwa chwilę. Pobrany materiał przenosi się następnie na szkiełko. Już w pracowni cytologicznej ocenia go lekarz cytolog.

W jakim wieku kobieta powinna zgłosić się pierwszy raz na cytologię?

-Do programu profilaktycznych bezpłatnych badań cytologicznych zapraszamy panie od **25 do 59** roku życia. Ale dobrze, by pierwsze badanie nastąpiło już 2-3 lata po rozpoczęciu współżycia płciowego. Rak szyjki macicy jest bowiem ściśle związany z zakażeniem wirusem brodawczaka ludzkiego (w skrócie HPV), a najważniejszą drogą zakażenia są kontakty seksualne.

Jak często należy wykonywać cytologię?

- To oczywiście zależy od wyników kolejnych wcześniejszych badań. Jeżeli nie wykazują one żadnych niepokojących zmian, dodatkowo nie występują czynniki ryzyka związane z tym nowotworem – wówczas cytologię można wykonywać co 2-3 lata.

Na to krótkie, bezbolesne, pozwalające uratować życie badanie kobiety jednak zgłaszają się rzadko....

-...i dopiero wówczas, gdy stopień zaawansowania choroby nie pozwala już nawet na leczenie chirurgiczne, a jedynie zachowawcze onkologiczne. Przyszedł, gdy zaczyna je boleć, mają podejrzane upławy, krwawienia. Takich pacjentek mamy najwięcej. Ale często niewiele już możemy pomóc. A wystarczyłoby gdyby zgłosiły się na badania profilaktyczne kilka, kilkanaście lat wcześniej.

Czym wówczas tłumaczą fakt, iż nie badają się wcześniej?

- Najczęściej zazwyczaj po prostu spuszcza głowę. Potem zaczyna się tłumaczenie, że „nie bolało, nie działo się nic podejrzanego, a do ginekologa nie chodzi się chętnie”.

Rozumiem, że ginekolog wkracza w bardzo intymną sferę naszego ciała. Stąd te obawy przed wizytą w jego gabinecie. Powinniśmy jednak dążyć wszyscy do wytworzenia w kobietach takiej myśli, iż mimo chwilowego dyskomfortu związanego z wizytą – badanie ma tak istotne znaczenia dla ich życia i zdrowia, że warto się na nie zgłosić odpowiednio wcześniej. Zaawansowany, późno wykryty nowotwór może zajmować nie tylko szyjkę macicy, może mieć również przerzuty

do innych narządów. Lekarze mają wówczas często związane ręce, ograniczone możliwości terapeutyczne. Mogą jedynie obserwować postępującą chorobę nowotworową.

A więc?

A więc matki, żony, siostry – zbadajcie się. Zróbcie to dla siebie i swoich bliskich.

*Sekcja Promocji i Informacji
Podlaskiego Oddziału Wojewódzkiego
NFZ*

Z HISTORII

Pierwsze wzmianki o wsiach z Gminy Zbójna pojawiły się w Księgach Bartnych Nowogrodzkich w XVII wieku. Na łamach naszego pisma chcemy przekazać państwu informacje, które zebrała Urszula Kuczyńska - starszy kustosz Kierownik Skansenu Kurpiowskiego w Nowogrodzie, o „narodzinach” kilku wsi z naszej gminy. W tym numerze o: Zbojnej, Dobrymlesie, Piankach, Kuziach i Dębnikach.

Nazwa wsi Zbójna pochodzi od nazwy rzeki Zbojnej, nad którą powstała osada, a następnie wieś. W pierwszej połowie XVII wieku tereny dzisiejszej Zbojnej były obiektem zainteresowań bartników zamieszkujących Nowogród i okoliczne wsie królewskie. W 1630 roku Wawrzyniec Foremny otrzymał w darze od Anny Łupichy bór Kaniowski, którego łąka znajdowała się „nad Zbojną”. Swoje drzewa bartne posiadali „u Zbojnej”: ucziwi Piotr Dmoch i Piotr Zieja z Kątów, sławetni Stanisław Siwy i Stanisław Świnogłowa z Nowogrodu, Jakub Zbujniak także z Nowogrodu, ucziwi Jan Prusik „od Kuziów”, Michał Serafinczyk od Pieca Serafinowskiego, Wojciech Olbrys od Gąsków czy wreszcie szlachetny Marcin Jankowski, zwany Łocikiem z Jankowa Młodzianowa. Byli także bartnicy jeszcze nieosiadli: Michał Koziół, Mateusz Kokoszka, Andrzej Nasiadka, Mateusz Koźlik, Paweł Serwatka. Być może z nich rekrutowali się pierwsi mieszkańcy wsi. W 1651 roku odnotowano pierwszego z nich - Jana Prusa, być może tego, który wcześniej mieszkał przy Piecu Kuziów.

(Ciąg dalszy na stronie 15)

GIMNAZJUM

28 września 2008 roku we wsi Rybaki gmina Miastkowo odbyła się Gimnazjada powiatu łomżyńskiego w indywidualnych biegach przełajowych. Miejsca uczniów naszego gimnazjum:

dziewczeta rocznik 1995:

Karolina Kabacik – 4,
rocz. 1994

Emilia Tomaszewska – 9,

Sylwia Ksepka – 12,

Anna Marcińczyk – 16,

rocz. 1993

Ewelina Dymek – 4,

Sylwia Tomaszewska – 18,

chłopcy rocz. 1995

Michał Parzych – 8,

rocz. 1994

Karol Gałązka – 1,

Łukasz Gawrych – 3,

Tomasz Sutkowski – 14.

4 października 2008 roku we wsi Rybaki odbyła się Gimnazjada Grupy Zachodniej w indywidualnych biegach przełajowych.

Miejsca uczniów naszego gimnazjum:

dziewczeta rocz. 1995

Karolina Kabacik – 12,

rocz. 1994

Sylwia Ksepka – 25,

Emilia Tomaszewska – 29,

rocz. 1993

Ewelina Dymek – 29,

chłopcy rocz. 1995

Michał Parzych – 10,

rocz. 1994

Karol Gałązka – 1,

Łukasz Gawrych – 2.

8 października 2008 roku odbyła się w Białymstoku Gimnazjada Grupy Zachodniej w lidze lekkoatletycznej. Dziewczeta naszego gimnazjum zajęły 11 miejsce, a chłopcy – 10.

18 października 2008 roku odbyła się w Białymstoku Gimnazjada Województwa Podlaskiego w indywidualnych biegach przełajowych.

Miejsca uczniów naszego gimnazjum:

dziewczeta rocz. 1995

Karolina Kabacik – 31,

chłopcy rocz. 1995

Michał Parzych – 22,

rocz. 1994

Karol Gałązka – 7,

Łukasz Gawrych – 8.

25 października 2008 roku rozegrano w Piątnicy Gimnazjadę Powiatu Łomżyńskiego w drużynowym tenisie stołowym.

Dziewczeta naszego gimnazjum zajęły 3 miejsce, a chłopcy 4.

W Gimnazjacie Powiatu Łomżyńskiego w piłce nożnej rozegranej w dniu 28 października 2008 roku w Piątnicy chłopcy naszego gimnazjum zajęli 4 miejsce.

Wiesław Nowak

SZKOŁY PODSTAWOWE

27.09.2008 roku na trasach biegowych w Rybakach odbyły się Igrzyska Powiatu Łomżyńskiego w sztafetowych biegach przełajowych, wyniki przedstawiają się następująco:

Dziewczeta:

VI miejsce – SP Zbójna

IX miejsce – SP Kuzie

Chłopcy:

XI miejsce – SP Zbójna

XII miejsce – SP Kuzie

4.10.2008 roku w Rybakach odbył się półfinał wojewódzki w sztafetowych biegach przełajowych. Reprezentacja dziewcząt z SP w Zbójnej zajęła XVII miejsce.

11.10.2008 roku w Nowogrodzie zostały przeprowadzone międzygminne zawody w piłce nożnej dziewcząt i chłopców szkół podstawowych. Wśród dziewcząt I miejsce zajęła drużyna SP w Zbójnej, III miejsce - SP Kuzie, IV miejsce - SP Dobrylas. Chłopcy: II miejsce - SP Kuzie, III miejsce - SP Zbójna, IV miejsce - SP Dobrylas.

19.10.2008 roku w Jedwabnem odbyły się zawody powiatowe w piłce nożnej dziewcząt. Drużyna SP w Zbójnej zajęła IV miejsce.

Milena Parzych

Z HISTORII / / Z HISTORII / Z HISTORII / Z HISTORII

(Ciąg dalszy ze strony 14)

(Księgi Bartne Nowogrodzkie

z lat 1629-1733,

Archiwum Państwowe w Poznaniu)

W 1895 roku Zbójna znajdująca się w gminie Gawrychy, w powiecie koleńskim należała do parafii Nowogród. Miała urząd gminy, szkołę początkową oraz kościół murowany w stylu neogotyckim, wzniesiony w roku 1892 jako filia parafii Nowogród. Wieś wchodziła w skład dóbr rządowych Nowogród. W roku 1827 było we wsi 22 domy i 337 mieszkańców.

(Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i Litwy, pod red. Bronisława Chlebowskiego, t. XIV, s.523, Warszawa 1895)

Wieś Dobrylas powstała w miejscu uroczyska leśnego zwanego Dobrym Lasem, w którym znajdował się bór bartny Kaniowski posiadany przez Wawrzyńca Foremego. Na „dąbrowie

pod Dobrym Lasem” znajdowały się drzewa bartne posiadane przez Stanisława i Wojciecha Świniogłowów z Nowogrodu, Mikołaja Kokoszkę, Walentego Kapalczyka i Jana Miłoszka - sędziego bartnego z Nowogrodu. W 1645 roku Katarzyna Pędziwiatr miała za Dobrym Lasem stanowisko boru bartnego Gogołowskiego. W trzy lata później księgi bartne nowogrodzkiego odnotowały pierwszego mieszkańca tego uroczyska - uczciwego Jana Gurbę, którego potomkowie na wiele lat zasiedlili te tereny.

Pianki to wieś odnotowana w aktach bartnych nowogrodzkich w 1694 roku. Mieszkała tam Łucja Stomska wdowa po bartniku Wojciechu Stomskim.

Wieś Kuzie powstała na początku XVII wieku wokół Pieca Kuziów. Już w 1639 roku zostali wymienieni ludzie mieszkający „u Kuziów” lub „u Pieca

Kuziów”. Byli to Marcin Łysik, Paweł Terciak, Jan Prusik i Tomasz Kuzia. Nieopodal Pieca znajdowało się stanowisko boru bartnego Siwińskiego, którego właścicielami byli kolejno Jan Kawalek, Paweł Terciak, Wojciech Popiołek, Tomasz Kuzia i Maciej Wsarczyk vel Dziekuński,

Nazwa wsi Dębiki pochodzi zapewne od rosnących tam niegdyś dębów. Już w 1633 roku Michał Kozioł ze Śmiarowa posiadał sosny „na Dębnikach”, a trzydzieści lat później Tomasz Kuzia i Wojciech Kokoszka. Mieli tam swoje bory Gogołowski i Kokoszczyński. W 1661 roku Szymon Świniogłowa z Nowogrodu posiadał dwie sosny należące do boru Świniogłowskiego, które znajdowały się „na Dębnikach podle Zbójńskiego Gościńca”.

cdn.

ZADANIA MATEMATYCZNE

W roku MDLVII król Zygmunt August zezwolił Kurpiom polować na grubego zwierza. Oblicz, ile lat minęło od tego wydarzenia do bieżącego roku.

W tej tabelce ukryte jest imię i nazwisko bohatera ludowego, który wsławił się męstwem w zwycięskiej bitwie Kurpi ze Szwedami pod Myszyńcem w miejscu zwanym *Kopańskim Mostem*.

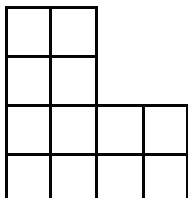
Poniższe wskazówki powinny ułatwić znalezienie właściwej drogi w labiryncie liter:

spojrzenie z góry na dół pozwoli odnaleźć:

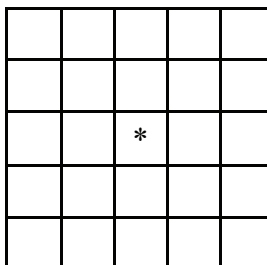
- pierwszą literę imienia,
- imię od nazwiska oddziela *,
- jeżeli wiesz, jak wygląda trójkąt równoramienny, właściwą drogę znajdziesz bez trudu.

E	T	Y	T	U	*	I	O	P	A	D
G	D	H	J	H	L	K	L	Z	S	A
B	S	F	C	B	G	U	O	M	S	Z
T	X	A	S	B	N	K	Z	N	V	J
M	T	E	R	U	B	C	S	D	W	M
S	C	W	Q	E	R	O	A	K	B	A

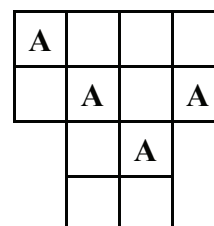
Jak pociąć figurę złożoną z 12 równych kwadratów na cztery równe części?

Kwadratową tabliczkę czekolady o wymiarach 5×5 bez środkowej kostki podziel na osiem równych części złożonych z całych kostek.

Figurę, którą widzisz na rysunku, rozetnij na cztery równe części zawierające po jednym z pól z literą A.

Alicja Lemańska

WYDAWCA - Gminny Ośrodek Kultury w Zbójnej, ul. Łomżyńska 44, tel/fax. (086) 214-00-38.
E-mail: gok.zbojna@2com.pl

REDAKCJA - Elżbieta Lemańska, Anna Górak.

SKŁAD KOMPUTEROWY - Renata Krajewska.

MATERIAŁY DOSTARCZYLI - Jolanta Adamowicz, Jolanta Bałdyga, Agnieszka Bruderek, Elżbieta Cwalina, Mariusz Gołąbek, Agata Kamińska, Janina Kołodziejczyk, Elżbieta Korwek, Dariusz Koziej, Urszula Kuczyńska, Wanda Kurowska - Kowalewska, Renata Kurpiewska, Alicja Lemańska, Maria Lemańska, Wiesław Nowak, Milena Parzych, Roman Parzych, Teresa Piaścik, Maria Popiołek, Aneta Rabek, Marcin Samełko, Lucyna Samsel, Witold Szerszeń, Aleksandra i Marian Zieliński, Wojciech Zwierciadłowski.

ZDJĘCIA - Renata Krajewska i autorzy tekstów.

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania tekstów, zmiany tytułów i opracowania redakcyjnego oraz zamieszczania artykułów w wydaniu internetowym.